

МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

НАУКОВІ ПРАЦІ МАУП

Засновано у 2001 р.

Випуск 2(41)

Київ
ДП «Видавничий дім «Персонал»
2014

УДК 330-339; 321.7; 159.9
ББК 65.9(4УКР)29-2я43
М58

Редакційна колегія

Подолька А. М., д-р юрид. наук, проф. — головний редактор
Головатий М. Ф., д-р політ. наук, проф. — заступник головного редактора
Ігнатченко А. А., канд. техн. наук — відповідальний редактор

Політичні науки

Антонюк О. В., д-р політ. наук, проф., Бабкіна О. В., д-р політ. наук, проф., Бідзюра І. П., д-р політ. наук, Варзар І. М., д-р політ. наук, проф., Головатий М. Ф., д-р політ. наук, проф., Гончаренко О. М., д-р іст. наук, Піляев І. С., д-р політ. наук, Хижняк І. А., д-р іст. наук, проф., Шуба О. В., д-р політ. наук, проф.

Економічні науки

Захожай В. Б., д-р екон. наук, проф., Дахно І. І., д-р екон. наук, проф., Дмитренко Г. А., д-р екон. наук, проф., Куроченко О. В., д-р екон. наук, проф., Піла В. І., д-р екон. наук, проф., Радзієвський О. І., д-р екон. наук, Федоренко В. Г., д-р екон. наук, проф., Шостак Л. Б., д-р екон. наук, проф., Швець В. Я., д-р екон. наук, проф., Баєва О. В., д-р біол. наук, проф., Сафонова В. Є., д-р екон. наук, Хачатрян Г. Е., д-р екон. наук.

Юридичні науки

Александров Ю. В., канд. юрид. наук, проф., Ануфрієв М. І., д-р юрид. наук, проф., Бандурка О. О., д-р юрид. наук, проф., Бородін І. Л., д-р юрид. наук, проф., Гаркуша В. С., канд. юрид. наук, доцент, Демченко С. Ф., д-р юрид. наук, Джуль В. В., д-р юрид. наук, проф., Ковальська В. В., д-р юрид. наук, ст. наук. співр., Корнієнко М. І., канд. юрид. наук, проф., Курко М. Н., д-р юрид. наук, доцент, Мартиненко О. А., д-р юрид. наук, проф., Муравйов К. В., канд. юрид. наук, доцент, Недюха М. П., д-р філос. наук, проф., Подолька А. М., д-р юрид. наук, проф., Темченко В. І., канд. юрид. наук, доцент, Христинченко Н. П., канд. юрид. наук, Юлдашев О. Х., д-р юрид. наук, проф., Ярмиш О. Н., д-р юрид. наук, проф.

Психологічні науки

Балл Г. А., д-р психол. наук, проф., Лігоцький А. О., д-р пед. наук, проф., Ложкін Г. В., д-р психол. наук, проф., Приходько Ю. О., д-р психол. наук, проф., Синьов В. М., д-р пед. наук, проф., Чернуха Н. М., д-р пед. наук, проф., Чуприков А. П., д-р мед. наук, проф., Бучек А. О., д-р психол. наук, проф.

Рекомендовано до друку Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом (протокол № 3 від 26 березня 2014 р.)

Міжрегіональна Академія управління персоналом.

М58 Наукові праці МАУП / редкол.: А. М. Подолька (голов. ред.) [та ін.]. — К. : МАУП, 2001 — Вип. 2 (41). — К. : ДП “Вид. дім “Персонал”, 2014. — 192 с.: іл. — Бібліогр. в кінці ст.

У збірнику наукових праць публікуються статті науковців, які займаються проблемами розвитку економіки, політології, психології і права.

Для науковців, викладачів, студентів, а також усіх, кого цікавить розвиток науки в Україні.

Збірник “Наукові праці МАУП” зареєстровано Державним комітетом інформаційної політики, телебачення та радіомовлення України (свідоцтво від 11.04.02 за № 6048, серія КВ) як наукове видання, в якому висвітлюються результати наукових досліджень в галузях економіки, політології, соціології, психології, права, матеріалів наукових конференцій.

Вищою атестаційною комісією України “Наукові праці МАУП” визнано як фахове видання з політичних наук (за постановою Президії ВАК України № 1-05/4 від 26 травня 2010 р.) та юридичних наук (за постановою Президії ВАК України № 1-05/5 від 31 травня 2011 р.).

Міністерством освіти і науки України збірник “Наукові праці МАУП” визнано як фахове видання з економічних наук (за наказом МОН України від 21.11.13 № 1609).

ББК 65.9(4УКР)29-2я43+67.9(4УКР)я43

© Міжрегіональна Академія
управління персоналом (МАУП), 2014
© ДП “Видавничий дім “Персонал”, 2014

ЗМІСТ

ПОЛІТИЧНІ НАУКИ	5	Соркін Б. В. Сучасні теоретико-методологічні підходи до визначення змісту поняття державного управління	71
Абдулкеримов Т. Ю., Бидзюра И. П. Мультикультурализм и самобытность: в поисках ценностного согласия в обществе	5	ЮРИДИЧНІ НАУКИ	76
Варзарь И. М. Теоретико-историологический взгляд на диалогию “революция – реформа” в Украине эпохи достижения ею политико-государственной независимости	11	Александров Ю. В. Влияние социальных факторов на правовое ставление до проституции: історія і сучасність	76
Дахно І. І. Про національну пам'ять	24	Ковальчук А. Ю., Сорока Л. В. Становлення антинаркотичної політики: досвід Швеції.....	82
Дікарев О. І. “Утопічність” “культурного повороту” в світовій політиці	30	Костенко І. В. Організаційно-правове забезпечення персональних даних в діяльності правоохоронних органів України	87
Костючков С. К. Структурно-функціональні особливості системи міжнародних відносин у першій декаді ХХІ століття	39	Толстенко В. Л. Форма державного устрою як складова поняття форми держави: до методології дослідження.....	91
Тімашова В. М. Супутня структурна атрибутика політичної сфери абстрактно взятого сучасного суспільства: соціальна система	45	Корчак О. В. Методологічні засади дослідження становлення і розвитку трудового права України	98
Гулиев С. Политика Европейского Союза на Южном Кавказе	50	Кушнір О. В. Правове регулювання підприємницької діяльності та формування державної економічної політики	104
Гусейнов М. Й. Державне забезпечення соціально-економічного розвитку і формування соціально орієнтованої ринкової економіки	56	Лісовська Ю. П. Адміністративно-правова діяльність недержавних органів та організацій як структурних елементів системи забезпечення інформаційної безпеки	108
Кравченко А. І. Цінності як соціальний, суспільний феномен: теоретичне осмислення сутнісного змісту і соціально-філософська характеристика.....	60	Лушер В. В. Питання інформатизації органів Прокуратури України	114
Непон Л. В. Особливості методологічних підходів ЄС до ведення візових діалогів у контексті підтримки громадянського суспільства	64		

Шестак М. Л.

Основоположні засади державного
регулювання інвестиційної діяльності
в Україні 118

ЕКОНОМІЧНІ НАУКИ 122**Руль Ю. В., Руль Н. Ю.**

Методика оптимізації прийняття рішень 122

Шконда В. В., Кальянов А. В.

Особливості функціонування кластерів
на рівні регіону 128

Фещенко О. Л., Сініцин О. О.

Механізм комплексного управління
та забезпечення фінансової стійкості банку ... 133

Юсеф Н. Н.

Сучасні моделі росту відкритої економіки 141

Колесник В. М.

Про підходи до класифікації витрат
промислового підприємства 146

Короташ Я. О.

Підтвердження факту внесення вкладу
до статутного капіталу товариства
з обмеженою відповідальністю..... 151

Соколов О. О.

Моделювання еколого-економічної
ефективності зовнішньої торгівлі країни
в умовах глобалізації 155

Шестак М. Л.

До питання про сутність поняття
“інвестиції” у сучасній економічній науці 161

ПСИХОЛОГІЧНІ НАУКИ..... 164**Руль Ю. В.**

Психофізична діагностика стану кори
і підкорки півкуль великого мозку 164

Małgorzata Konczanin

The status of the profession
of a speech therapist
in Great Britain and France 173

Małachowska Ewa

Methods used in stimulating
speech development in children 176

Szafrńska Karina

Drama for persons
with intellectual disabilities 182

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ..... 189

ОСНОВОПОЛОЖНІ ЗАСАДИ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ

Наукові праці МАУП, 2014, вип. 2(41), с. 118–121

Розглянуто основоположні засади державного регулювання інвестиційної діяльності: правові, організаційні та ін. Основу розгляду становить механізм регулювання, який запроваджено в Україні.

Явище “інвестиційна діяльність” є надзвичайно складним, оскільки в реальному житті держави (соціуму) воно охоплює найрізноманітніші сфери, галузі економічного життя: сферу науково-технічного, інноваційного прогресу; сферу державного управління економікою в цілому; сферу фінансово-банківської діяльності; сферу комерційної діяльності підприємств; сферу ціноутворення та ін. [4; 5, 5]. З одного боку, ці сфери є певним чином автономними, специфічними, а, з другого — вони тісно взаємодіють, є взаємозалежними. Звідси велику роль відіграє саме державне регулювання інвестиційних процесів як в окремих сферах економічної, господарської діяльності, так і в усьому народногосподарському комплексі загалом.

Провідна роль держави з-поміж усіх суб'єктів інвестиційного процесу об'єктивно обумовлена саме тим, що держава володіє найбільшими фінансово-матеріальними, людськими ресурсами, організаційними важелями та іншими складовими.

Держава в інвестиційній політиці і діяльності є до того ж специфічним і унікальним суб'єктом:

1) вона є сама інвестором, що може вкласти кошти у будь-які (як правило великі) міжнародні та внутрішньодержавні проекти);

2) вона є великим об'єктом інвестицій, які приймає відповідно до державних інвестиційних політики і програм;

3) вона часто є виконавцем конкретних робіт, постачальником товарно-матеріальних цінностей, проектною документації і т. ін.

Однак, головне, як підкреслює, зокрема, Т. В. Майорова, “держава здійснює свої функції як суб'єкт інвестиційної діяльності через державну інвестиційну політику, завданням якої є розвиток інвестиційної діяльності, спрямований на створення привабливого інвестиційного середовища та суттєвого нарощування обсягів інвестицій” [2, 17]. Українські дослідники О. І. Бланк, П. В. Дзюба, В. Г. Федоренко та ін. часто при цьому вживають термін “інвестиційний клімат”, під яким розуміють найсприятливіші умови щодо інвестування, здійснення інвестиційних планів і проектів.

Загалом держава сповна відповідає за так звану інвестиційну стратегію, під якою В. Г. Федоренко, зокрема, розуміє “систему вибраних довгострокових цілей і засобів їх досягнення, що реалізуються в інвестиційній діяльності підприємства” [8, 20].

У свою чергу інвестиційна стратегія визначається такими основними критеріями:

а) висока узгодженість з фінансовими ресурсами, які можуть бути спрямовані на інвестиції (плани, програми й окремі проекти);

б) ефективність (узгодженість) результатів і реальних витрат на їх досягнення;

в) визначеність за відповідними термінами, що пов'язані із досягненням конкретної мети;

г) максимальна оптимальність, що сто-сується поєднання очікуваного досягнення потрібної (прогнозованої) прибутковості та можливих ризиків і визначеності майбутнього періоду [8, 20].

Важливо при цьому нагадати доречно визначення видатного економіста А. Сміта відносно того, що “держава виконує лише ті функції (в інвестуванні. — *М. III.*), які не може виконати окремий індивід або робить він це економічно неефективно” [3, 110].

Проблема державного регулювання інвестиційної діяльності багато в чому обумовлена класифікацією інвестицій, їх характером і особливостями. Маємо обов’язково брати до уваги таку їх класифікацію:

а) за об’єктом вкладання:

- реальні інвестиції (кошти у матеріальні і нематеріальні активи);
- фінансові інвестиції (цінні папери, депозити, цільові банківські вклади);

б) за ступенем ризику:

- безстрокові (в Україні облігації внутрішньої позики, короткострокової дії);
- ризикові (інвестиції з припустимим, критичним та катастрофічним рівнем);

в) за регіональним аспектом:

- внутрішні (господарська діяльність певної держави);
- зовнішні (інвестування поза межами певної держави);

г) за характером участі (дії) інвестора:

- прямі (особиста участь інвестора в інвестуванні);
- непрямі (за участю фінансових попередників);

д) за періодом інвестування:

- короткострокові (до року);
- середньострокові (від 1 до 3-х років);
- довгострокові (понад 3 роки);

е) за формами власності:

- приватні (кошти громадян, підприємств недержавної форми власності);
- державні (бюджетні кошти, кошти держустанов і підприємств);
- змішані (дві попередні форми);

ж) за характером практичного використання капіталу інвестування:

- початкові інвестиції (їх капітал уперше сформовано);
- реінвестиції (вкладання капіталу, вивільненого з попередніх інвестицій);
- дезінвестиції (капітал, вивільнений з інвестиційної діяльності загалом).

Викладена вище класифікація є базисом для формування державної інвестиційної політики загалом, та формування конкретних планів і проектів інвестиційної діяльності.

Провідна роль держави у формуванні та практичному здійсненні державної інвестиційної політики закріплюється, як правило, юридично. В Україні, зокрема, це зроблено Законом України “Про інвестиційну діяльність” [6], в якому міститься навіть окремий розділ III “Державне регулювання інвестиційної діяльності”. Спеціальні статті цього розділу містять: цілі державного регулювання інвестиційної діяльності (ст. 11); форми державного регулювання інвестиційної діяльності (ст. 12); порядок прийняття рішень щодо республіканських державних інвестицій (ст. 13); порядок розміщення державного замовлення на виконання робіт у капітальному будівництві (ст. 14); державна експертиза інвестицій (ст. 15); регулювання інвестиційної діяльності Верховною Радою Кримської АРСР та місцевими радами народних депутатів (ст. 16); ціноутворення в інвестиційній діяльності (ст. 17).

У згаданому Законі України зазначено, що “Державне регулювання інвестиційної діяльності здійснюється з метою реалізації економічної, науково-технічної і соціальної політики” (ст. 11).

Українські економісти О. А. Кириченко і С. А. Єрохін роль держави в інвестиційній діяльності вбачають не лише як координаційну, а й, головним чином, як стимулятор інвестиційної діяльності [1]. “Важливим аспектом державної інвестиційної політики, — зазначають вони, — є розвиток системи захисту інвестиційних капіталів інвесторів. З урахуванням цього збільшення обсягу інвестицій залежатиме від покращання макроекономічної ситуації в Україні в цілому та від

розробки центральними, регіональними органами і органами місцевого самоврядування дієвих механізмів удосконалення економічного, нормативно-правового, інформаційного забезпечення, пов'язаного з державним управлінням інвестиційною діяльністю як потужним стимулятором розвитку ринкових відносин” [1, 75].

Враховуючи, що інвестиційний процес сам по собі є багатоаспектним, має різні напрями інвестування, у кожній державі є власні державні органи та спеціальні установи, що регулюють ці процеси. В Україні, зокрема, це: Президент України, Кабінет Міністрів України, Міністерство фінансів та інші галузеві міністерства (відповідно до їх функцій), Національний банк України, Державна комісія з цінних паперів та фондового ринку, Державна комісія з регулювання ринків фінансових послуг, Державне агентство України з інвестицій та інновацій, Антимонопольний комітет, Українська фондова біржа.

Кожний із зазначених органів має власні, лише йому притаманні функції в інвестуванні. За важливістю безпосереднього впливу на інвестиційні процеси це має такий вигляд:

- Національний банк України (центральний банк України), який, крім загальної фінансової політики в державі, координації банківської діяльності тощо, “здійснює відповідно до визначених спеціальним законом повноважень валютне регулювання, визначає порядок здійснення операцій в іноземній валюті, організовує і здійснює валютний контроль за банками та іншими фінансовими установами, які отримали ліцензію Національного банку на здійснення валютних операцій” [1, 79].

- Антимонопольний комітет України. Головне завдання — забезпечення державного захисту конкуренції у підприємницькій діяльності. Він бере активну участь у формуванні та реалізації конкурентної політики України.

- Державна комісія з цінних паперів та фондового ринку. Вона тісно співпрацює з органами регулювання ринку капіталів інших країн, з міжнародними організаціями та іноземними інвесторами тощо.

- Державна комісія з регулювання ринків фінансових послуг дбає про проведення єдиної політики держави у сфері надання фінансових послуг, сприяє інтеграції у європейський та світовий ринки фінансових послуг і т. ін.

Спеціально уповноваженим органом виконавчої влади в інвестиційній сфері є державне агентство України з інвестицій та інновацій. Основними його функціями є:

- а) участь у формуванні та забезпеченні практичної реалізації державної політики у сфері інвестицій та інвестиційної діяльності;

- б) формування дієвої національної інноваційної системи для забезпечення проведення ефективної державної інноваційної політики;

- в) координація діяльності центральних органів виконавчої влади у сфері інноваційної діяльності [2, 19].

Важливо при цьому, що, відповідно до своїх завдань та функцій [7], політика держінвестицій: розробляє та подає пропозиції щодо формування та забезпечення реалізації державної політики у сфері інвестицій та інвестиційної діяльності; визначає розміри бюджетних коштів, що пов'язані з інвестиційними програмами і проектами; займається розробкою пропозицій по фінансовій підтримці суб'єктів інвестиційної діяльності; займається залученням у вітчизняну економіку зовнішніх іноземних інвестицій; формує базу даних на інвестиційні, у тому числі міжнародні проекти і програми; визначає порядок конкурсного відбору інвестиційних програм і проектів та ін.

Відтак, саме державі відводиться пріоритетна роль у формуванні та реалізації інвестиційної політики. Це — світова практика.

Література

1. Кириченко О. А. Інвестування: Підруч. / О. А. Кириченко, С. А. Єрохін. — К.: Знання, 2009. — 573 с.
2. Майорова Т. В. Інвестиційна діяльність: Підруч. [для студ. вищ. навч. закл.] / Т. В. Майорова. — К.: Центр учбової л-ри, 2009. — 472 с.

3. Основи економічної теорії / За ред. С. В. Мочерного [Текст]. — К.: Вид. центр "Академія", 1997. — 463 с.

4. Петришина Н. Функції держави в економічних системах / Н. Петришина // Банківська справа [Текст]. — 2007. — № 2. — С. 67–83.

5. Польшаков В. І. Інвестиційний менеджмент: Навч. посіб. [Текст] / В. І. Польшаков, Н. В. Ткаленко. — К.: Кондор, 2009. — 172 с.

6. Закон України "Про інвестиційну діяльність" від 18.09.1991 р. № 1560-XII. — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1560-12>

7. Закон України "Про вступ України до Міжнародного валютного фонду, Міжнародного банку реконструкції та розвитку, Міжнародної фінансової корпорації, Міжнародної асоціації розвитку та Багатостороннього агентства по гарантіях інвестицій" від 03.06.1992 р. // Закони, постанови та інші акти, прийняті Верховною Радою на п'ятій сесії (січень-липень 1992 р.) [Текст]. — К., 1992. — Ч. 2.

8. Федоренко В. Г. Инвестознaвство: Підруч. / В. Г. Федоренко. — 2-ге вид., переробл. [Текст]. — К.: МАУП, 2002. — 408 с.

В інвестиційній діяльності серед усіх суб'єктів цього процесу домінуючу роль відіграє держава. Від неї вимагається максимально вивірено формулювати інвестиційну політику та стимулювати усіх її учасників до ефективних дій як у власній країні, так і поза її межами.

В инвестиционной деятельности всех субъектов этого процесса доминирующую роль играет государство. От него требуется максимально выверено формулировать инвестиционную политику и стимулировать всех ее участников к эффективным действиям как в собственной стране, так и за ее пределами.

In investing activities of all entities that process dominated by the state. It is required to formulate a maximum calibrated investment policy and encourage all participants to act effectively within your own country and abroad.

Надійшла 27 лютого 2014 р.